

Na orglarski šoli v Celju se bo vršil zrelostni izpit združen s produkcijo dne 10. julija t. l. Izpit bo nadzoroval vlč. g. Peter Jurak, opat celjski. K izpitu so oglašeni sledeči tretjeletniki: 1. Berdnik Rudolf, Šmartno ob Paki. 2. Bukovac Pavel, Veliki Bečkerek. 3. Ikovič Silvester, Solčava. 4. Lorenčič Franc, Sv. Lenart v Slov. g. 5. Piko Franc, Črna pri Prevaljah. 6. Skorjanc Konrad, Braslovce. 7. Valenčak Franc, Kozje. Prihodnje šolsko leto se prične dne 15. septembra. Sprejemajo se učenci, ki imajo priporočilo župnega urada in spričevalo o dobro končani ljudski šoli.

Drž. meščanska šola v Slov. Bistrici. Vpisovanje v I. razred se vrši dne 1. julija od 8. do 12. ure dopoldne. Sprejemajo se učenci in učenke, ki so uspešno dovršile 4. šolsko leto. Pri vpisu je predložiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. V ostale razrede se bo vpisovalo dne 2. julija od 8. do 12. ure predpoldne.

ZARAZVEDRILLO

Rešitev ugank: Tonček je ukradel 38 črešenj. — Malo črno miga, veliki stor giba — bolha na človeku. — Pred brivcem se morajo celo cesarji in kralji odkriti, da jih ostriže. —

Nove uganke: Česa najbolj prefrigan tat ne more ukrasti? — Polovica je ravno tolika, kakor celota, kaj je to? — Zakaj so poleteli dnevi daljši kot pozimi? — Kaj je preje veliko, kakor malo? —

V jasnem dežuje! Franček-pijanček je šel dobre volje domov. Gredoč pa se je naslonil na neko hišo v vasi in začel peti luni, ki ga je milo gledala. Z okna nad njim je pa vliel nekdo nanj vrč vode. Franček-pijanček je mirno dalje pel. Ko je končal je pa rekel: »Dandanes so res čudni časi! Zdaj že tudi v jasnem dežuje!« —

Kdo je bil bolj navihan? Neki zdravnik je imel to navado, da je pri prvem pregledu računal 50 Din, a pri drugem pa le samo 25 Din. Pa je šel Franček-pijanček k njemu za ženo in je mislil, kako bi si prihranil od 50 Din, ki mu jih je žena dala, nekaj za pijačo. Ko je prišel k zdravniku, je zato dejal:

»Gospod zdravnik, danes sem pa že zopet tu!«

Mislil je, da bo zdaj zdravnik računal le samo 25 Din. Zdravnik pa je dejal:

»Dobro izgledate od zadnjič. Kupite si še enkrat ravno tista zdravila, kot sem jih vam prvič predpisal. Račun 25 Din!«

Franček-pijanček je bil ob 25 Din in še — brez zdravil!

Inšpekcijska. Kapetan inšpicira vojaško hrano. Da bi bili vojaki bolj zadovoljni, je vpričo vojakov vzel skodelico in poskusil ter rekel: »Tako dobre kisle juhe pa že dolgo nisem okusil!« V tem pa je prihitel kuhar in na glas vprašal: »Ali ni dobra naša kava?« —

Tatvina v vinski trgovini. Policaj: »Katere vrste vino so vam ukradli, »štajerca« ali »dalmatina«? — Novi kletar: »Ni še bilo znamke na sodu, ne vem, a zdi se mi, da bi bil dalmatinski »štajerc«!«

Pri brivcu. Brivec: »Tako, zdaj pa sem vam pol brk obril. Pogledajte, če vam ne bo ugajalo, lahko pustimo!«

Dober profesor. Dijaki so bili pri skušnji. Profesor vpraša:

»Kako se imenuje morje med vzhodno Azijo in zapadno Ameriko?«

Dijak odpre usta, jih zapre in molči. Profesor se ni hotel blamirati pred komisarjem, zato hitro reče:

»Izvrstno, dobro, res imenuje se tihi Ocean!«

Razprava o posojilu. V gostilni je bil razgovor za in proti posojilu. Prisedel je potepuh in vprašal bogatega gostilničarja:

»Ali ste vi za posojilo?«

Gostilničar: »Sem!«

Potepuh: »Prosim, da mi potem posodite 1000 Din!«

V prodajalni. Prodajalec: »S čim naj vam še postrežem? Morda z odpiralnim nožem za pisma?« — Kupec: »Hvala! Sem poročen!«

Potek reševanja raziskovalcev severnega tečaja.

Opisovali smo že večkrat usodo raziskovalcev severnega tečaja, ki so se ponesrečili na povratku z zrakovoplovom »Italija« dne 25. maja. Od 25. maja je klical italijanski general Nobile potom radija na pomoč. Del posadke »Italije«, ki se je rešil na plavajoči ledeni otok, je preživel grozne čase več nego en mesec v ledu, pri pomanjkanju hrane in obdan od raznih nevarnosti. Na Nobileve klice po pomoči so se odzvale razne evropske države, ki so odposlale preizkušene poznavalce severnih krajev, da rešijo ponesrečence iz »Italije«.

Poleg letalcev so brzele Nobileu na pomoč razne ladje, takozvani rušilci ledu, ker je severno morje zamrznjeno.

Amundsen in njegova usoda.

Med najbolj resnimi rešitelji ponesrečenih je bil poznavalec severnega tečaja Amundsen. Z Amundsenom je že preletel enkrat Nobile severni tečaj in se je tedaj tudi vrnil srečno. Tokrat se je odpravil Amundsen na pot za Nobilem v francoskem letalu »Latham«. Odkar je izginilo to letalo v smeri proti otoku, na katerem bi naj bil del ponesrečenih, ni o Amundsenu nobene sledi in nobene resnega glasu. Resni glasovi oznanjajo, da radi Amundsena ni treba skrbeti, ker je preizkušen in zasleduje tudi tokrat svoj cilj na njemu lasten način. Tega, kar name-rava, ne raztrobi in čaka najprej, da nalogo izvrši ter se šele potem javi. Če bi ga bila zadela nesreča in bi bil v stiski, ne bi molčal kakor molči sedaj; bržkone pa išče ostali del »Italije« in sedmorico, za katero se nihče ne briga, ker vsi skrbe samo za rešitev generalove skupine. Po največjih vesteh pa iščejo Amundsena

in Guilbauda (pilot na tem francoskem letalu) že francoske ladje. V Parizu se boje, da je moral »Latham« pristati na odprtem morju. Amundsen ima seboj za dva tedna živil.

Ledolomilci pri reševanju Nobilea.

Nalogo oteti Nobilea in njegove tovariše smrti, so prevzele tele ladje — lomilke ledu. Ruski »Krasin« je največji ledolomilec na svetu in izkazuje 9700 ton. Ženejo ga trije stroji po 10 tisoč konjskih sil in plove z brzino 15 vozlov. Priprave za rušenje ledu so tako močne, da lahko kolje 4 m debelo ledeno skorjo. Na »Krasinu« je 110 mož, častnikov in posadke, katerim je sovjetska vlada za reševanje pridružila še 8 učenjakov in 30 drugih oseb — zdravnikov, strežajev in novinarjev. Ledolomilec vozi sebol tudi letalo in pilota Čučanskega.

»Maligin« in »Perzej« sta precej manjši ladji. »Maligin« izkazuje 1622 ton in ima seboj 50 mož, letalo, nekaj profesorjev in novinarjev. »Perzej« pa je ladja za vodna raziskovanja ter vozi seboj poleg 25 mož posadke 20 učenjakov. Vse tri ladje so opremljene z radionapravami za dolge in kratke valove. Pred odhodom se je vršil v Ljeningradu sestanek vseh udeležencev rešilnega podjetja. Učenjaki so zborovali več ur in so tvorili zaključke za enoten načrt, po katerem naj bi se reševali ponesrečenci. Takoj ko so bili storjeni sklepi, je pomoč odrinila proti cilju.

Položaj reševalcev je sledeči:

»Cita di Milano« (italijanska ladja, ki je spremljala »Italijo« proti severu) leži zasidrana v Kingsbayu; tam sta tudi letali Maddalene in Penza in švedsko letalo; višje pa sta na ledu dve ladji švedske ekspedicije, in sicer »Quest« in »Tanja«, ki imata na razpolago dva aeroplana.

V bližini Severovzhodne zemlje križari »Braganza«. Tam imata svoja aeroplana tudi Norvežana Lützow-Holm in Larsen.

Kdo je pomagal Nobileu doslej že uspešno?

Razna letala, ki so čakala na severu pripravljena pomoč ponesrečenim, so že poskusila približati se plavajočemu otoku, na katerem je Nobile. Letali S 55 in Dornierwal sta leteli že ponovno nad Nobilem. Spustili sta mu na otok: orožje, oblačila, pošto in pripomočke za oddajo radijevih poročil. Letali sta se poskušali spustiti na tla in sta leteli nad ledom 5 metrov visoko, vendar pa brezuspešno. Pristajališče naj bi pripravili ponesrečenci. Na ladjo Braganzo se je vrnila ekspedicija, ki je odšla, da najde drugi del posadke »Italije«. Ves trud je bil zaman in o tem delu posadke ni niti sledu. Ekspedicija je pustila na večih krajih zaloge živil, ki so zaznamovane in opremljene z raznimi navodili. Nadaljnja rešilna ekspedicija bo odšla, ko bo poslal Nobile glede tega dela posadke nadaljnja pojasnila.

Nobile rešen.

Švedsko vojno ministrstvo je prejelo 24. junija iz severnih krajev obvestilo, da so rešili Nobila in en del njegovih tovarišev! Predno se je posrečila rešitev, je klical Nobile potom radija na vse strani obupno na pomoč. Bojeval je nepopisno hude boje z ledom, ki je potiskal njegov otok vedno bolj proti severu. Ledene plošče, težke več 100 metercentov, so metali viharji kakor kake žoge. Nobile sam je zašel med dve gibajoči se ledeni plošči in mu je zlomilo nogo. Zgoraj omenjenega dne se je posrečilo švedskemu letalu »Upland«, da je pristalo po silnih naporih na plavajočem otoku. Poškodovanega Nobila je prepeljalo letalo kot prvega na ladjo, kjer je dobil prvo zdravniško pomoč. Za Nobilem bo otelo letalo gotove smrti tudi njegove spremljevalce, ki so bili z njim.

Švedi bodo napeli sedaj vse sile, da rešijo Amundsena in ugotovijo usodo onih potnikov na »Italiji«, katere je odnesel zrakoplov še naprej, ko se je odtrgala od njega Nobileva gondola s tovariši.

Natančneje o rešitvi raziskovalcev severnega tečaja homo poročali prihodnjič.

Viničarski vestnik.

Viničarski tabor v Halozah se vrši v nedeljo, dne 1. julija t. l. pri podr. Sv. Janža. Vabijo se vsi viničarji haloških goric, kakor tudi iz drugih okrajev! Ob devetih je sv. maša v cerkvi Sv. Janža, potem pa zunaj pri cerkvi zborovanje, na katerem nastopijo govorniki iz Ljubljane in Maribora. Popoldne je prosta zabava in srečolov v Turskem vrhu pri g. Veseliču. Tabor je stanovsko-kulturnega značaja, zato naj naši viničarji ne za mudijo te prilike!

Listnica uredništva.

Radi praznika na Vidov dan v četrtek, dne 28. junija, je izšel »Slovenski Gospodar« že v sredo. Na dopise ter poročila, ki so prišla v sredo, se uredništvo ni moglo ozirati. Prepozno došlo pride na vrsto prihodnjič. — **Sladkagora:** Osebna zadeva, ki je tožljiva in ne spada v list. — **Laporje:** Ne spada v časopis!

Cene in sejmska poročila.**CENE TUJEMU DENARJU.**

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.
Dne 27. junija 1928 pa v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 798.75—801.75.
100 italijanskih lir za 297.35—299.35.
100 madžarskih pengov za 989.75—992.75.
1 ameriški dolar za 56.73—56.93.
100 francoskih frankov za 223.35.
100 nemških mark za 1375—1360.
100 čehoslovaških kron za 168.05—168.85.

SEJMI.

Sejmske dneve do konca junija smo že objavili. Tokrat beležimo sejme od 1. julija in do 15. julija:

1. julija: Jurklošter, Podčetrtek.
2. julija: Ptujška gora, Št. Ilj pod Turjakom Petrovče, Tinsko, Rakičan (Prekmurje).
4. julija: Vojnik, Rečica ob Savinji, Vuze-nica.
5. julija: Hodoš (Prekmurje).
10. julija: Puconci (Prekmurje).
12. julija: Planina, Šoštanj, Rogatec.
13. julija: Loče, Kotlje (Koroško), Kopriv-nica.
15. julija: Zdole, Šmarjeta pri Rimskih to-plicah, Beltinci (Prekmurje).

Mariborski trg dne 23. junija 1928. Ta trg je bil izredno dobro založen in obiskan. Slaninarjev, za katere je sezona prešla, je bilo sicer samo 12, ki so prodajali meso in slanino po 15 do 19 Din kg. Domači mesarji so ostali pri svojih cenah. — Perutnine je bilo čez 1000 komadov. Cene so se znižale in sicer so se prodajali piščanci po 10 do 25 Din, kokoši po 35 do 50 Din, race in gosi mlade po 35 do 50 Din, stare po 60 do 80 Din, domači zajci po 10 do 25 Din, kozlički po 75 do 100 Din, kanarčki po 50 do 150 Din, domači golobi in grlice po 25 do 35 Din za komad. — Krompirja in zelenjave je bilo 8 vozov. Cene so bile krompirju 1 do 1.25 Din, letošnjemu 5 Din, grahu v stročju 8 Din, fižolu v stročju 16 do 20 Din, hrenu 8 Din, čebuli 5 Din, česnu 10 do 14 Din, kislemu zelju 3 do 4 Din za kg, solati 0.50 do 1.50 Din, kole-rabi 1.50 do 2 Din, karfiolu 7 do 15 Din za komad, špargeljem 16 do 20 Din kg. Mleku 2 do 2.50 Din, smetani 10 do 12 Din, oljčnemu in bučnemu olju 20 do 22 Din za liter, maslu 36 do 65 Din kg. — Sadju: črešnjam 6 do 10 Din, hruškam 12 do 16 Din, bresk-vam 36 Din, marelicam 30 Din za kg, jago-dam 10 do 12 Din, borovnicam 4 Din za liter, debelim jagodam 166 Din liter. — Cvetli-cam 2 do 15 Din komad. — Lončena in le-sena roba 1 do 100 Din, lesene grablje 6 do 8 Din, cepci in držala za kose 10 do 12 Din, brezove metle 2 do 6 Din komad, koruzna slama 25 do 30 Din vreča. — Seno in slama: V sredo, dne 20. in v soboto, dne 23. junija, so kmetje pripeljali 27 vozov sena in 10 vozov slame na trg. Cene so šle nazaj in sicer je seno prodajalo po 65 do 90 Din, slama po 35 do 50 Din za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 22. junija je bilo pripeljanih 178 svinj in 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 115 do 125 Din, 7 do 9 tednov stari 180 do 225 Din, 3 do 4 mesece stari 350 do 440 Din, 5 do 7 mesecev stari 460 do 500 Din, 8 do 10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 16 Din. Prodalo se je 136 komadov.

Preložitve sejma. Ker je prihodnji petek, dne 29. junija, praznik, dan poprej pa državni praznik, se vrši svinjski sejem v soboto, dne 30. junija.

CENE LESU IN DEŽELNIM PRIDELKOM.

Ljubljana. Les: drva trda franko vagon nakladalne postaje 3 vagone po 17, brzojavni drogovi 6½, 8, 9, 10 m franko vagon Sušak prist. 4 vagone po 330, deske smreka in jelka, I. II. 25 in 40 mm franko vagon meja 1 vagon po 600. Zaključek 8 vagonov. Tendence čvrsta. — Deželni pridelki (vse samo ponudbe slovenskih postaj, plačljivost v 30 dneh, dobava promptna): pšenica baška 78—79 kg 2% 395—397.50, nova za julij 335—337.50, avgust 327.50—330, moka Og, vagon bl., franko Ljubljana, plačljivo po prejemu 530—535, koruza nova suha 332.50—335, činkvantin 345—350, ajda domača 295, oves baški, rešetan 305—310. Zaključek —. Tendence mlačna.

Gospodarska obvestila.

Posojilnica v Gornji Radgoni in — naši liberalci. Posojilnica v Gornji Radgoni je zadnji čas predmet prav nesramnemu pisanju liberalnega časopisja, slovenskega in tudi nemškega. »Klerikalni panama« (polom), tako piše »Jutro«. Posojilnica bo s temi lažnjivimi časopisi že sama obračunala. Nam danes drugega ni treba, kakor le to, da povemo, kak je dejanski položaj. — Znano je, da je v Gornji Radgoni gospodarska zadruga, ki je članica celjske Zadrugne zveze, šla pred kratkim v likvidacijo. Ta gospodarska zadruga je veliko stala našo Posojilnico. Od milijonskih izgub je Posojilnica vzdržala za to zadrugo do zneska nekaj stotisoč. Zdaj je hotel tajnik Posojilnice Alojz Neudauer, da se še to sanira. Zato je Posojilnico pripravil do tega, da je otvorila tudi tekoče račune. Med temi je otvorila tudi tekoči račun lesni tvrdki Jugoles, katere glavni lastnik je postal Neudauer. G. Neudauer se je pa pri vsem tem poslu toliko spoznal, da je v tekočem računu izplačal 1,500.000 Din brez predhodne odobritve načelnstva Posojilnice. To njegovo početje gotovo ni pravilno in ga obsojamo. Posojilnica je trenutno prišla zaradi tega v denarno stisko, ker vloge dandanes ne prihajajo v tisti meri, kakor se pa morajo dajati posojila. Posojilnica je preskrbela za denar, istočasno pa je Zadrugna zveza odredila redno revizijo. G. Neudauer je mislil, da je revizija zaradi prekoračenega in samovoljno izplačanega kredita tvrdki Jugoles, oziroma njemu samemu. Ker je stal na odličnih mestih v svojem kraju, ni mogel tega prenesti, pa je napisal poslovilno pismo, odstopil kot župan in tudi prijavil odstop iz SLS ter odložil vsa mesta. — Njegov nenadni odhod je povzročil razburjenje in govorice, ki so daleč presegale dejansko stanje. Vlagatelji so navalili na Posojilnico, ki je v smislu odpovednih rokov izplačevala vloge. Ti odpovedni roki so pa zopet povzročili, da se je mislilo, da ni denarja. Zato je Zadrugna zveza v Ljubljani takoj nakazala zadostno denarja in vlagatelji so se pomirili. — Zdaj se je tudi Neudauer iz tujine oglašil in se bo tekoči račun z Jugolesom, oziroma z Neudauerjem, ki je itak dovolj krit, zaključil ter izplačal. Posojilnica bo v redu in mirno nadaljevala svoje delo. — Priznavamo, da bi se lahko zgodila nesreča, da bi vlagatelji ne dobili takoj svojega denarja. Toda po posredovanju merodajnih gospodov je Posojilnica izplačevala vloge kljub velikemu navalu. **Prav nobene nevarnosti pa ni, da bi kdo vlagatelj izgubil le eno parol** — Ko to objavljamo, moramo pa povedati še sledeče: Liberalni listi in pristaši, ki so hoteli ta dogodek izrabiti proti SLS, pa naj raje molčijo, ker smo sicer primorani mi priobčiti vse njihove tozadevne velike grehe! Še sedaj je okrog 80 do 100 milijonov dinarjev slovenskega denarja popolnoma nesigurnega, ker je